

Áfangalýsing – Náttúrufræði

Menntaskóli Borgarfjarðar

Námsgrein:

NÁT 102 (1) - fyrir Náttúrufræðibraut

Fjöldi framhaldsskólaeininga:

6

Undanfari:

Enginn

Lýsing á efni áfangans:

Í áfanganum er lögð áhersla á grundvallarþætti í frumulíffræði og erfðafræði. Farið verður í byggingu og starfsemi mismunandi frumuhluta. Sérstaklega verður gerður greinamunur á starfsemi dýra- og plöntufrumna. Fjallað verður um frumuskiptingar og erfðaefnið. Ef tími er til verður einnig fjallað um mismunandi vefjagerðir.

Kennslugögn:

Inquiry into Life , Silvia S. Mader, 13. útgáfa 2011.

Ensk- íslenskur orðalisti fyrir líffræði , Árni Heimir Jónsson.

Handbækur/greiningarlyklar eftir þörfum

Myndbönd/DVD og efni á netinu

Aukaefni frá kennara, t.d. ljósrituð litaverkefni

Námsmat:

Kaflapróf; meðaltal skriflegra prófa á önninni (50%). Skilyrði til að ná áfanganum er að meðaltal kaflaprófa nái 4,5

Ýmis einstaklingsverkefni; (20%)

Skýrslur úr verklegum æfingum, niðurstöður úr hópavinnuverkefnum (20%)

Mat kennara á vinnu nemenda, vinnubrögðum, ástundun og framförum (10%)

Lokamarkmið áfanga:

Markmið: Að nemandi læri um

- ▲ byggingu og starfsemi fruma; heilkjörnunga og dreifkjörnunga
- ▲ notagildi smásjáa
- ▲ sáð- og eggfrumumyndun hjá mannum
- ▲ erfðaeftnið
- ▲ lögmál Mendels og algeng erfðamynstur
- ▲ genatjáningu
- ▲ mismunandi vefjagerðir

Nemandi skal hafa aflað sér almennrar þekkingar og skilnings á :

byggingu og starfsemi fruma; heilkjörnunga og dreifkjörnunga

- ▲ gerð og hlutverk frumulíffæra, frumuhluta
- ▲ flutningi efna um frumuhimnur
- ▲ kenningar um tilurð og þróun heilkjörnunga
- ▲ mismunandi frumskiptingum

sáð- og eggfrumumyndun hjá mannum

erfðaeftninu

- ▲ bygging DNA og RNA, afritun, umritun og þýðing

lögmálum Mendels og algengum erfðamynstrum

genatjáningu

- ▲ gen og stökkbreytingar

mismunandi vefjagerðum

- ▲ gerð og hlutverk dýra- og plöntuvefja

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

nota ljóssmásjá

skoða frumur og vefi með ljóssmásjá

lesa úr erfðatáknmálinu

leysa erfðafræðidæmi

lesa úr erfðamynstrum

nýta upplýsingatækni við öflun upplýsinga og heimilda við verkefnavinu

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

auka skilning á því smásæja í lifandi efni

tengja undirstöðuþekkingu í frumu- og erfðafræði við daglegt líf

bera virðingu fyrir og taka ábyrga afstöðu til hegðun sinnar m.t.t. lifandi náttúru

afla sér upplýsinga og frekari þekkingar varðandi viðfangseftnið